

**JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE
PREVENCIJOS KOMISIJA**

KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2023 m. liepos 10 d. Nr.
Joniškis

Posėdis vyko 2023 m. liepos 10 d., 10.00 val.

Posėdžio pirmininkė – Inga Karbauskienė, Joniškio rajono kaimo bendruomenių sąjungos pirmininkė.

Posėdžio sekretorė – Daiva Zikienė, Infrastruktūros skyriaus Viešosios tvarkos poskyrio vedėja.

Posėdžio vieta – Joniškio rajono savivaldybės administracijos mažoji posėdžių salė.

Dalyvių sąrašas:

Vitalijus Gailius – Joniškio rajono savivaldybės meras;

Vaida Aleknavičienė – Joniškio rajono savivaldybės vicemerė;

Džeirana Aleknavičienė – viešosios įstaigos Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro direktorė;

Saulius Vaitiekus – Lietuvos probacijos tarnybos Šiaulių regiono skyriaus vyresnysis specialistas;

Sondra Bartkienė – Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Globos centro socialinė darbuotoja, vykdanči veiklos koordinatoriaus funkcijas;

Aušra Jakūnienė – Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausioji specialistė;

Salomėja Jasudienė – Moterų veiklos inovacijų centro direktorė;

Sandrutė Kairaitienė – Joniškio rajono neįgaliųjų draugijos pirmininkė;

Irena Muižienė – bendruomenės „Beržininkai“ pirmininkė;

Stasys Rakštys – Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Joniškio rajono policijos komisariato Reagavimo skyriaus viršininkas;

Sonata Sidikevičienė – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus Joniškio rajone vyriausioji specialistė.

DARBOTVARKĖ:

1. Joniškio rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos narių nešališkumo deklaracijų pasirašymas;

2. Joniškio rajono savivaldybės mero pranešimas;

3. Komisijos pirmininko ir jo pavaduotojo rinkimai;

4. Komisijos veiklos preliminarus plano sudarymas;

5. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. Joniškio rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos (toliau – Komisija) narių nešališkumo deklaracijų pasirašymas.

Pranešėjas – Joniškio rajono savivaldybės meras Vitalijus Gailius informuoja, kad nuo 2023 m. liepos 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos smurto artimoje aplinkoje įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis, įtvirtinta nauja prevencinė apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje priemonė – apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis. Savivaldybės administracijai yra keliami keletas uždavinių – sudaryti smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisiją, vykdyti prevencines priemones, tvirtinti subjektus, kurie teikia pagalbą smurtą artimoje aplinkoje patiriantiems asmenims. Šiuo teisiniu pagrindu 2023 m. birželio 29 d. mero potvarkiu Nr. M–103 sudaryta Joniškio rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisija, kurios nariai, prieš pradėdami veiklą komisijoje, turi pasirašyti nešališkumo deklaracijas.

Komisijos nariai pasirašo nešališkumo deklaracijas, kurios perduodamos komisijos sekretoriui. Nešališkumo deklaracijos pridedamos prie šio posėdžio protokolo.

2. SVARSTYTA. Joniškio rajono savivaldybės mero pranešimas.

Pranešėjas – Joniškio rajono savivaldybės meras Vitalijus Gailius pristato informaciją apie Įstatyme įtvirtintą naują prevencinę apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje priemonę – apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderį, jo skyrimo ypatumus ir sąlygas.

3. SVARSTYTA. Komisijos pirmininko ir jo pavaduotojo rinkimai.

Joniškio rajono savivaldybės meras Vitalijus Gailius pristato potvarkiu sudarytos Komisijos narius ir informuoja, kad šio posėdžio metu reikia išrinkti komisijos pirmininką ir jo pavaduotoją.

Joniškio rajono savivaldybės meras Vitalijus Gailius perduoda posėdžio pirmininkavimą Joniškio rajono savivaldybės vicemerei Vaidai Aleknavičienei iki kol bus išrinktas Komisijos pirmininkas ir jo pavaduotojas.

Posėdžiui pirmininkaujanti Joniškio rajono savivaldybės vicemerė Vaida Aleknavičienė siūlo Komisijos pirmininko kandidatūrą – Inga Karbauskiene – Joniškio rajono kaimo bendruomenių sąjungos pirmininkę, o Komisijos pirmininko pavaduotoja – Eglę Damalakaite – Joniškio rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorę.

Komisijos nariai pirmininko ir pavaduotojo kandidatūroms pritaria vienbalsiai.

NUTARTA. Joniškio rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininke išrinkti Inga Karbauskiene, o komisijos pirmininko pavaduotoja – Eglę Damalakaite.

4. SVARSTYTA. Komisijos veiklos preliminarus plano sudarymas;

Joniškio rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė Inga Karbauskiene informuoja, kad svarstomu klausimu reikės parengti Komisijos veiklos preliminarų planą, todėl bus reikalingas ir svarbus kiekvieno Komisijos nario siūlymas.

Komisijos nariai, atstovaujantys paslaugų teikėjus, pristato savo veiklas ir įsigaliojusio Smurto artimoje aplinkoje įstatymo nuostatų įgyvendinimą savo veiklos srityse.

Salomėja Jasudienė – Moterų veiklos inovacijų centro direktorė informuoja, kad jų institucija teikia nemokamą teisinę, psichologinę pagalbą, per mėn. vidutiniškai gauna apie 150 pranešimų visoje Šiaulių apskrityje. Moterų veiklos inovacijų centro direktorė teigia, kad mūsų savivaldybės gyventojai noriai naudojasi jų institucijos paslaugomis. Įstaiga dirba ir savaitgaliais, teikia ekspertinį vertinimą dėl smurto artimoje aplinkoje, kai yra apskundimo atvejais ir taikomas orderis.

Komisijos pirmininkė Inga Karbauskiene, atstovaujanti Joniškio rajono kaimo bendruomenės, teigė, kad su šiuo klausimu bendruomenės nebuvo susidūrusios, tačiau mano, kad ir jos galėtų būti tarpininkais sprendžiant smurto artimoje aplinkoje klausimus. Kadangi tokių atvejų būna tiek mieste, tiek kaimiškoje gyvenamojoje teritorijoje, bendruomenės galėtų būti naudingos siūlydamos laikinam apgyvendinimui bendruomenėms priklausiančias patalpas tiek nukentėjusiajam nuo smurto, tiek smurtautojui.

Irena Muižienė – bendruomenės „Beržininkai“ pirmininkė pritaria, kad kaimo bendruomenių patalpų panaudojimas galimas, ji teigia, kad kaimiškoje vietovėje bendruomenė yra vienas iš pagrindinių informacijos šaltinių, todėl šiandien girdint tokią smurto artimoje aplinkoje pagalbos teikimo informaciją, ji galėtų būti perduota bendruomenių nariams.

Saulius Vaitiekus – Lietuvos probacijos tarnybos (toliau – Probacijos tarnyba) Šiaulių regiono skyriaus vyresnysis specialistas pristato Lietuvos probacijos veiklą smurto artimoje aplinkoje srityje, jis teigia, kad Probacijos tarnyba prižiūri įskaitoje esančius asmenis, kurie teismo pripažinti įvykdę smurtinę nusikalstamą veiklą, taip pat organizuoja smurtinio elgesio keitimo programų įgyvendinimą smurtautojams.

Stasys Rakštys – Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Joniškio rajono policijos komisariato Reagavimo skyriaus viršininkas teigia, kad policijos institucijos funkcijos labai aiškios, nes policijos pareigūnai pirmieji vyksta pagal gautą smurto artimoje aplinkoje pranešimą. Šiuo metu jau yra 6 orderiai. Skundų šiuo klausimu negauta.

Joniškio rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė Inga Karbauskiene domisi kur yra iškeliami smurtautojai. Stasys Rakštys teigia, kad dažniausiai jie nurodo artimų giminaičių ar draugų gyvenamąją vietą, kitais atvejais – jie pristatomi į VšĮ Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro Krizių centrą – Nakvynės namus.

Sondra Bartkienė – Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro (toliau – Globos centras) Globos centro socialinė darbuotoja, vykdanči veiklos koordinatoriaus funkcijas, informuoja apie Globos centro vykdomą veiklą smurtinio elgesio aspektu, kai šeimoje yra nepilnamečių vaikų.

Aušra Jakūnienė – Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausioji specialistė papildo Sondros Bartkienės informaciją apie tai, kai smurtaujantis asmuo nesutinka išsikelti iš gyvenamosios aplinkos, kurioje yra ir nepilnamečių vaikų, tokiu atveju vaikai kartu su mama gali būti apgyvendinti Globos centre Žagarėje.

Sonata Sidikevičienė – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus Joniškio rajone (toliau – vaiko teisių tarnyba) vyriausioji specialistė teigia, kad jų institucijos specialistai, esant nepilnamečių vaikų smurto artimoje aplinkoje, reaguoja antrieji po policijos pareigūnų vizito. Vaiko teisių tarnyba vertina nepilnamečių vaikų saugumą patyrus smurtą, t. y., ar jiems yra saugu toliau gyventi toje aplinkoje ir kokia pagalba reikalinga. Taiko atvejo vadybą.

Džeirana Aleknavičienė – viešosios įstaigos Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro direktorė informuoja apie turimas patalpas smurtaujantiems asmenims. Posėdyje kalbama ir apie tai, kad jeigu patalpos būtų užimtose, ar būtų galimybė praplėsti tas patalpas.

Sandrutė Kairaitienė – Joniškio rajono neįgaliųjų draugijos pirmininkė teigia, kad neįgaliųjų asmenų tarpe yra asmenų vartojančių alkoholi, tačiau apie smurtavimo atvejus nėra žinoma. Joniškio rajono neįgaliųjų draugijos pirmininkė sako, kad ateityje sieks atkreipti dėmesį į neįgaliųjų smurto artimoje aplinkoje atvejus ir dalinsis turima informacija su neįgaliaisiais.

Aušra Jakūnienė – Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vyriausioji specialistė sako, kad visuomenė dar nėra pakankamai informuota apie smurto artimoje aplinkoje orderius. Salomėja Jasudienė pateikia pavyzdžių, kaip vienas iš sutuoktinių iš keršto pateikia informacija apie neva įvykusi smurto atvejį.

Komisijos posėdyje kalbama apie algoritmų parengimą, vienas iš jų būtų kai šeimoje yra nepilnamečių vaikų, kitas – kai smurtinėje aplinkoje tik suaugę asmenys. Šių algoritmų parengimas būtų patogus įrankis institucijoms, teikiančioms tiek smurtautojams, tiek nukentėjusiems būtinas konsultavimo, apgyvendinimo ir kt. paslaugas. Taip pat Komisijos užduotis parengti trimetį veiklos planą.

Joniškio rajono savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos pirmininkė Inga Karbauskienė teigia, kad algoritmų ir veiklos plano parengimas būtų naudingas tiek paslaugas teikiančioms institucijoms, tiek asmenims, patekusiems į smurtinę aplinką, todėl kreipiasi į Komisijos narius ir kviečia Komisijos veiklos preliminarus plano sudarymui teikti siūlymus.

Salomėja Jasudienė – Moterų veiklos inovacijų centro direktorė teigia, veiklos smurto artimoje aplinkoje algoritmus turi policijos institucija, vaiko teisių tarnyba, todėl galima jais pasinaudoti rengiant savivaldybės algoritmus.

Komisijos pirmininkė Inga Karbauskienė sako, kad gavę iš Komisijos narių siūlymus kitame posėdyje (turi būti sušauktas per 1 mėn. nuo šio posėdžio) bus galima aptarti ir sudėlioti Komisijos veiklos planą (prevencinę programą) ir aptarti smurto artimoje aplinkoje veiksmų algoritmus.

NUTARTA:

1. Artimiausiam Komisijos posėdyje, atsižvelgiant į pateiktus Komisijos narių siūlymus, parengti ir apsvarstyti Komisijos veiklos preliminarų planą (prevencinę programą);

2. Parengti smurto artimoje aplinkoje veiklos algoritmus (kai smurto artimoje aplinkoje yra nepilnamečių vaikų; kai smurto artimoje aplinkoje yra tik suaugę asmenys).

5. SVARSTYTA. Kiti klausimai.

Kitų svarstytinų klausimų nebuvo.

Posėdžio pirmininkė

Inga Karbauskienė

Posėdžio sekretorė

Daiva Zikienė